

INFORMACINIS LANKSTINUKAS

2009 m. Žaislų saugos direktyvos atitikties ir saugos vertinimo nuostatos

2009 m. spalio mėn.

Šis dokumentas – vienas iš kelių informacinių lankstinukų, kuriuose bendrai apžvelgiami 2009 m. priimtoje naujojoje Žaislų saugos direktyvoje (2009 ŽSD) padaryti pakeitimai. Europos žaislų pramonės asociacijos (TIE) ir Europos Komisijos (EK) informaciniuose lankstinukuose siekiama visiems ES žaislų gamintojams pateikti 2009 ŽSD įgyvendinimo gairių. Juose ypatingas dėmesys skiriamas gamintojų pareigoms.

2009 ŽSD sugriežtintos 1988 m. Žaislų saugos direktyvoje nustatytos taisyklės. Todėl reikės padaryti pakeitimų gamybos grandinėje, kad ji atitiktų šio naujo teisės akto reikalavimus, o tiekimo grandinėje reikės pradėti taikyti naujas procedūras.

2009 ŽSD paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* 2009 m. birželio 30 d., o įsigaliojo 2009 m. liepos 20 d. 2009 ŽSD bendrosios nuostatos bus taikomos nuo 2011 m. liepos 20 d. rinkai pateikiamiems žaislams, o nuostatos dėl cheminių savybių – nuo 2013 m. liepos 20 d. rinkai pateikiamiems žaislams (nuostatoms dėl cheminių savybių taikomas papildomas 2 metų pereinamasis laikotarpis). Iš tiesų tai reiškia, kad **1988 ŽSD atitinkančius žaislus bus galima pateikti rinkai iki 2011 m. liepos 19 d. arba, pagal tam tikras nuostatas dėl cheminių medžiagų, – iki 2013 m. liepos 19 d.**

Atitikties vertinimo procedūra

Prieš pateikiant rinkai kiekvieną žaislą atliekama jo atitikties reikalavimams vertinimo procedūra. Išsami informacija apie tai, kas ir kaip turi atlikti šią procedūrą, pateikta 2009 ŽSD. Toliau pateikta trumpa apžvalga.

Atitikties vertinimo tikslas

Atitikties vertinimo procedūros tikslas – patvirtinti gamintojui ir valdžios institucijoms, kad rinkai pateikiamas žaislas atitinka 2009 ŽSD teisinius reikalavimus.

Atitikties vertinimo apibrėžtis

Atitikties vertinimas – procedūra, kurią atlikdamas gamintojas patvirtina, kad jo žaislas atitinka taikytinas direktyvos saugos nuostatas. Gamintojas, atsižvelgdamas į žaislo pobūdį, turi atlikti vieną iš dviejų procedūrų:

1. Savitikra

Savitikra atliekama tais atvejais, kai darnieji standartai taikomi visiems svarbiems žaislo saugos aspektams. Tokiais atvejais gamintojas turi taikyti galiojančius darniuosius standartus ir

užtikrinti žaislo atitiktį jiems. Gamintojas taip pat privalo taikyti gamybos vidaus kontrolės procedūrą pagal Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priedo A modulį. Kai taikomas A modulis, notifikuotoji įstaiga nedalyvauja.

2. Trečiosios šalies patikrinimas

Tipo atitikties (B modulis) patvirtinimas dažnai vadinamas „EB tipo tyrimu“. Atlikti EB tipo tyrimą ir gauti sertifikatą privaloma tais atvejais, kai:

- o darnųjų standartų nėra;
- o gamintojas netaiko darnųjų standartų arba juos taiko tik iš dalies;
- o vienas ar daugiau darnųjų standartų paskelbti su apribojimu arba
- o gamintojas mano, kad dėl žaislo pobūdžio, dizaino, konstrukcijos ar paskirties būtinas trečiosios šalies patikrinimas.

Tokiais atvejais gamintojas notifikuotajai įstaigai pateikia žaislo pavyzdį EB tipo tyrimui atlikti. Notifikuotoji įstaiga pagal B modulį ištiria žaislo techninį projektą, atlieka patikrinimą ir, išduodama EB tipo tyrimo sertifikatą, patvirtina, kad žaislo techninis projektas atitinka 2009 ŽSD reikalavimus. Atminkite, kad B modulis apima tik projektavimo etapą, o gamybos etapui skirtas C modulis, kuris taikomas po B modulio.

Pagal C modulį gamintojas užtikrina, kad žaislai atitiktų EB tipo tyrimo sertifikate nurodytą tipą ir taikytinus galiojančio teisės akto reikalavimus. Ši atitiktis sutikrinama su patvirtintu EB tipo tyrimo sertifikatu, išduotu pagal B modulį. Priešingai nei taikant B modulį, taikant C modulį notifikuotoji įstaiga nedalyvauja.

Saugos vertinimo ir atitikties vertinimo skirtumas

Saugos vertinimo tikslas yra nustatyti pavojus, kuriuos gali kelti žaislas, ir įvertinti šių pavojų atsiradimo galimybes, o atitikties vertinimo procedūros paskirtis – pateikti tvirtų įrodymų, kad žaislas atitinka 2009 ŽSD teisinius reikalavimus.

Saugos vertinimas paprastai atliekamas prieš tinkamą žaislo atitikties vertinimo procedūrą (nors jį galima atlikti ir vėliau) ir turi būti baigtas prieš pateikiant žaislą rinkai.

Saugos vertinimo procedūra

Saugos vertinimo apibrėžtis

Atlikdamas saugos vertinimą, gamintojas turi nustatyti pavojus, kuriuos gali kelti žaislas, ir įvertinti tokių pavojų atsiradimo galimybes. Ši procedūra yra privaloma pagal 2009 ŽSD ir turi būti atliekama prieš pateikiant žaislą rinkai.

Saugos vertinimo sritis

Saugos vertinimą privalo atlikti gamintojas prieš pateikiant žaislą Bendrijos rinkai. Būtina įvertinti įvairius cheminio, fizinio, mechaninio pobūdžio pavojus, taip pat pavojus dėl elektros, degumo, higienos ar radioaktyvumo, kuriuos gali kelti žaislas. Įvairių reikalavimų, į kuriuos turi atsižvelgti gamintojas, vertindamas šiuos pavojus, sąrašas pateiktas 2009 ŽSD II priede.

Daugelis šių reikalavimų yra įtraukti į darniuosius žaislų saugos standartus; nepaisant to, gamintojas privalo įvertinti, ar standarte nėra spragų ir ar žaislas neturi savybių, kurios galėtų kelti pavojų. Nuo saugos vertinimo rezultatų priklauso, kurią atitikties vertinimo procedūrą reikia atlikti ir ar reikia imtis tinkamų rizikos mažinimo priemonių ir (arba) atlikti bandymus.

Gamintojas turi saugoti saugos vertinimą kartu su techniniais dokumentais dešimt (10) metų nuo žaislo pateikimo rinkai.

Informacijos šaltiniai

Visą 2009 ŽSD tekstą rasite čia, o 1988 ŽSD tekstą – čia.
Be to, abu dokumentai paskelbti interneto adresais

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ%3AL%3A2009%3A170%3A0001%3A0037%3AEN%3APDF>
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1988L0378:20090112:EN:PDF>

Svarbu!

Šiame informaciniame lankstinuke pateikiame 2009 ŽSD teksto, 2009 m. birželio 30 d. paskelbto *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, aiškinimą ir jame siekiame tik bendrai apžvelgti kai kurias šios direktyvos nuostatas. TIE negarantuoja, kad čia pateikta informacija yra išsami, ir neprisiima atsakomybės už jokią naudojimąsi ar rėmimąsi šiuo informaciniu lankstinuku.

TOY INDUSTRY OF EUROPE
Boulevard de Waterloo, 36
1000 Brussels
www.tietoy.org

DG ENTERPRISE
Rue Belliard, 100
1049 Brussels
http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

